

6 березня
2009 року,
п'ятниця
№ 10
(7190)

НОВИНИ ШУМЩИНИ

Газета виходить
з травня 1945 року

Газета районної ради, районної державної адміністрації, міської ради,
трудового колективу районного інформаційного центру "Новини Шумщини"

Влада в особах

Федір Назарович ШЕВЧУК – наш земляк – народився 2 жовтня 1963 року в м.Шумськ. Закінчив юридичний факультет Львівського державного університету. Постійно працював на державній службі – консультантом, керівником секретаріату, заступником голови Кременецької районної ради, першим заступником голови Кременецької районної державної адміністрації. У 1997-1999 роках – голова Кременецької районної ради. Пізніше очолював районне управління юстиції. Відтак – начальник територіального управління Державної судової адміністрації в Тернопільській області. Заслужений юрист України. Депутат обласної ради від "Нашої України". З лютого 2008 року – заступник голови обласної державної адміністрації з гуманітарних, соціальних і політико-правових питань. Сьогодні Федір Назарович ШЕВЧУК – гість нашої газети.

Федір ШЕВЧУК:

"НЕ СТАВЛЮ НЕРЕАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ. ПРОСТО Є ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ТРЕБА ВИРІШУВАТИ – З ЛЮДЬМИ І ДЛЯ ЛЮДЕЙ"

– Федоре Назаровичу, рік тому Ви підставили своє плече для нелегкої державної служби, давши згоду працювати заступником голови обласної державної адміністрації з гуманітарних, соціальних і політико-правових питань. Чи вважаєте себе будівничим, тобто тим, хто зводить державу?

– Я з команди Президента України В.А.Ющенка. І посада, яку я займаю, зобов'язує мене працювати на Президента і на Україну. Поглянув своїх не зміною – я член партії "Наша Україна", входжу до складу Політради партії, очолював депутатську фракцію "Наша Україна" в обласній раді, але після призначення заступником голови облдержадміністрації склав повноваження керівника фракції. Натомість, головою обласної державної адміністрації був призначений координатором по зв'язках між адміністрацією і обласною радою – це ввійшло в мої функціональні обов'язки.

Звичайно, що докладаю всіх зусиль, щоб ті завдання, які ставить перед нами Президент України на рівні області – вирішувати. Адже люди очікують від влади реальних дій, спрямованих на стабілізацію економічної та соціальної ситуації, а не політизації суспільства.

– Не секрет, що сьогодні окремі перспективні починання гинуть через труднощі, які переживає суспільство. У цьогорічному бюджеті поза увагою залишилися програми гуманітарного і соціального спрямування. Чи вдасться Вам реалізувати практично в таких умовах свої задуми? Що найбільше перешкоджає Вашій роботі?

– Щодо напрацювань у гуманітарній сфері, то вони є. Але, оцінюючи сьогоднішні реалії бюджету 2009 року, змушений констатувати, що на загальнодержавному рівні пройшло згорання програм в галузях охорони здоров'я, освіти, культури, соціального захисту населення.

Обласна державна адміністрація в цих умовах робить усе від неї залежне, аби забезпечити нормальну життєдіяльність області. Теперішня ситуація, як на рентгенівській плівці, проявить рівень компетентності і здатності керівників різних рівнів ефективно впливати на суспільні та економічні процеси. Зараз ми завершуємо співбесіди з начальниками управлінь та відділів, під час яких вносяться пропозиції щодо найоптимальніших варіантів реалізації програм, пошуку резервів, уточнення можливостей залучення додаткових коштів. Досвід такий уже маємо – втілення спільного проекту влади і бізнесу "Зігрий любов'ю дитину". Варто згадати і про обласну програму реформування системи закладів для дітей-сиріт та

дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2008-2011 роки, про надання допомоги багатодітним сім'ям області, для чого було видано ряд розпоряджень голови облдержадміністрації Юрія Чижмаря. Або візьмемо, для прикладу, питання забезпечення інсуліном хворих на цукровий діабет. Усі ми розуміємо, наскільки це життєво важлива річ. Тому було прийнято рішення, до речі, його підтримав і голова облдержадміністрації, – закупляти інсулін вітчизняного виробництва, а для людей, в яких є гостра потреба у цих ліках закордонного виробництва – вишукувати кошти у районних бюджетах. Тобто, працювати на паритетних умовах, кооперуючи кошти. Це стосується програми "Шкільний автобус", матеріально-технічного обладнання закладів охорони здоров'я. Хіба ці програми другорядні? Аж ніяк!

Щодо виділення додаткових коштів на виконання обласних програм, то це питання буде розглядатися при внесенні змін до бюджету на 2009 рік.

– Є така приказка: "Своя сорочка ближча до тіла", а Шумський район – Ваш, бо Ви тут народилися і виросли. Тож давайте у ракурсі соціальної сфери поглянемо на проблеми і перспективи Шумщини.

– Не буду робити таємниці з того, що, коли був призначений на посаду заступника голови облдержадміністрації, в коло моїх обов'язків, як куратора, входили південні райони області, але колеги пішли назустріч, і за мною закріпили рідні мені райони – Шумський і Кременецький. Хочеться багато зробити в соціальному напрямку для людей того краю, де народився і виріс, де працював. Інколи доводиться чути, як лунають докори на адресу окремих депутатів, які не зустрічаються з виборцями. Я ж намагаюся завжди поєднувати свою діяльність заступника голови облдержадміністрації і депутата обласної ради від фракції "Наша Україна".

Якщо говорити конкретно про Шумський район, то одним з пріоритетних завдань є поліпшення матеріально-технічної бази Шумської райлікарні та доступності медичного обслуговування населення. Уже підписані документи на доставку сучасного рентгендіагностичного комплексу, гастрофіброскопа, ультразвукового апарата. На останній медраді, в роботі якої брав участь, прозвучала інформація про збільшення кількості захворювань на туберкульоз. Це спонукало тут же прийняти рішення про флюорографічне обстеження населення. На Шумщині також працювали пересувні виїзні бригади обласних лікарів, які надавали медичну допомогу сільському населенню.

(Закінчення на 2-ій стор.).

До 195-ої річниці з дня народження Тараса Шевченка

СВІТЛИЦЯ ПАМ'ЯТІ

6 березня 2009 року в районному Будинку культури пройдуть урочини «СВІТЛИЦЯ ПАМ'ЯТІ», з нагоди 195-ої річниці від дня народження Т.Г. Шевченка. Початок о 12.00. Вхід вільний.

Зі святом весни, зі святом краси, дорогі шумчаночки!

На світанку весни, коли сонячні промені розганяють зимові заметілі і земля прикрашається первоцвітами і щебетом птаства, ми традиційно відзначаємо Жіночий день.

Очистившись від ідеологічних нашарувань і колишніх штампів, це свято стало ще більш душевним і сердечним. Адже мудра бабусина турбота і сестринське розуміння, материнська ніжність і ласка коханої є справжньою окрасою нашого життя, радістю серця, променем тепла в щоденних завірюхах.

То ж з нагоди Міжнародного дня прав жінок і миру від імені усіх чоловіків Шумщини зичимо вам, наші найдорожчі, щастя і добра, міцного здоров'я, затишки та добробуту в домі, миру і злагоди в суспільстві. Хай обминають вас нестатки на нещастя, злоба та несправедливість. Нехай ті, хто дорогий вашому серцю, завжди віддячують вам любов'ю, турботою і розумінням.

Зі святом вас, дорогі жінки!

В.А.ПЕТРУК,
голова районної державної адміністрації.

П.А.СЛОБОДЯНОК,
голова районної ради.

Щиро вітаємо зі святом весни, з днем 8-Березня всіх жінок-працівників і жінок, які перебувають на обслуговуванні в територіальному центрі соціального обслуговування пенсіонерів.

Хай сонце весняне душу зігріє, хай вогник добра у серцях пломеніє. Будьте здорові, щасливі, багаті, вітаємо вас з цим замріяним святом. Добра, довгих літ вам зичим багато, достатку і злагоди в кожному домі!

Адміністрація і профспілковий комітет Шумського територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів.

Квіти для мами та бабусі, с.Бірки.

НАЙКРАЩІЙ ПОЛОВИНІ ЛЮДСТВА

Весняний теплий вітерець
Вже знову з півдня повіває.
Для щирих, молодих сердець
Бажання й мрії посилає.
Струмок прокинувся й журчить,
Не знає спокою ні хвилини,
І явір мріє кожну мить
Гілля торкнутись до калини.
Щиріше сонце з кожним днем
Повсюди рідну землю гріє,
І верболіз, що над ставком,
Зітха в задумі, – також мріє.
І ми, усі чоловіки,

У цю весняну, гарну днину,
Вітаєм з святом, вас, жінки, –
Найкращу людства половину.
Весна, кохана, мама, квітка –
Тож не дарма одного роду.
Чорна брова, туга коса
Підкреслюють жіночу вроду.
Не тільки в свята ви носите
Вінки на головах і стрічки.
Тож будьте завжди молоді,
Струнки "Тополі" і "Смерічки".

Йосип БУРИХ,
м.Шумськ.

• **Влада в особах** •**Федір ШЕВЧУК:**

“НЕ СТАВЛЮ НЕРЕАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ. ПРОСТО Є ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ТРЕБА ВИРІШУВАТИ – З ЛЮДЬМИ І ДЛЯ ЛЮДЕЙ”

Ф.Н.Шевчук на прийомі громадян у Шумську.

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.).

Інша проблема, не менш важлива – будівництво дитячого садочка в Шумську. З цього приводу були зніційовані виїзні зустрічі начальників обласних управлінь освіти і науки, охорони здоров'я, культури з участю місцевих керівників району та міста. Розглянувши усі пропозиції, зійшлися на думці, що найоптимальнішим з варіантів є добудова діючого дитячого садка. Хоча це також непросте. Ми розуміємо, що будівництво і функціонування дитсадка – справа міської влади, але ж розуміємо й те, що міська рада в сьогоднішніх фінансових умовах не спроможна вести таке будівництво. Тому був запропонований компромісний варіант – ми підключаємось і надаємо допомогу у функціонуванні очисних споруд, а міська влада свої кошти спрямовує на виготовлення проектно-кошторисної документації добудови дитсадка “Сонечко” і введення в дію першої черги будівництва.

Наступним важливим питанням є завершення реконструкції геріатричного відділення у Великих Дедеркалах для одиноких людей похилого віку, яке розраховане на 38 ліжок-місць. Приємно відзначити, що влада району з розумінням ставиться до цієї проблеми. Протягом останніх років з місцевого бюджету було профінансовано та освоєно на проведення реконструкції понад 700 тис. грн. Для завершення реконструкції у 2009 році вишукуємо спільні варіанти для того, щоб даний об'єкт був включений до переліку об'єктів, які будуть фінансуватися, окрім коштів з районного бюджету, за рахунок субвенції з обласного бюджету.

Які минулого, протягом цього року посилену увагу приділяється функціонуванню дитячого будинку сімейного типу в селі Сураж. Спільно з місцевою владою, минулого року вдалося виділити і освоїти 110 тис. грн. Цьогоріч також передбачені кошти для завершення будівництва. Приємно, що і підприєміці, і керівники установ та організацій району відгукнулися на пропозицію влади і надали спонсорську допомогу.

Важливою і цікавою є проблема, яку я ініціюю і підтримую – це виконання Програми створення духовно-культурного музейного комплексу “Антонівці-округа” та розвитку інфраструктури пізнавального туризму на території Ілєвицької та Стіжкоцької сільських рад. З даного питання було видано розпорядження голові облдержадміністрації і виділено з обласного бюджету 150 тис. грн, які були використані на облаштування в'їзного знака, реконструкцію каплиці, виготовлення елементів криївки. У 2009 році в районному бюджеті передбачено 20 тис. грн для завершення обладнання криївки, але цього недостатньо – є потреба коштів з обласного бюджету – 175 тис. грн – на облаштування території і 70 тис. грн на виготовлення проекту нової експозиції народного самодіяльного музею села Стіжок.

Необхідно, щоб комплекс “Антонівці-округа” в плані національно-патріотичного виховання використовувався повсякденно. У розвитку туристичного маршруту Гурбів і Антоновець є зацікавленість Рівненської облдержадміністрації. Адже тут і Данилів Град, і фестиваль “Братина”, і музей Петра-Попика дають перспективи розвитку туризму. Маршрути можуть пролягати до Кременця, Почаєва, Дубна.

Ось такі перспективи, над якими працюємо спільно з місцевою владою.

Що стосується інших проблем і перспектив, то це будівництво Цеценівської школи, продовження газифікації сіл району.

Дуже важливо в умовах кризи підтримати усі галузі гуманітарної сфери, щоб не тільки були збережені робочі місця, а й не був втрачений інтерес до праці з боку фахівців. Щоб вчителі, працівники соціальної служби, сільських клубів, бібліотек, ФАПів мали можливість за сумлінно виконану працю забезпечувати свої сім'ї.

Ви запитували, що найбільше перешкоджає роботі? – Навіть важко сказати. Я по натурі – настирливий у своїх діях, вчинках, переконаннях. І коли ставлю мету, то намагаюсь її досягти. Не відволікаюсь на другорядну дріб'яз-

ковість, бо є не захмарні проекти, а реальні проблеми, які треба вирішувати.

– Сьогодні, як ніколи, необхідна єдність усіх сил для захисту і утвердження державності. Чи можлива, на Вашу думку, конструктивна співпраця з усіма політичними силами та громадськими організаціями?

– Я твердо переконаний і щиро вірю в те, що тільки єдність може дати належні результати в досягненні успіху. І коли ми вирішуємо проблеми на рівні сільських голів чи районної влади, обласної – тут немає політики, а є копітка повсякденна робота. І ті завдання, які ми ставимо, можуть вирішуватись тільки у порозумінні та єдності. Я щиро цього бажаю всім нам. Мені приємно відмітити, що таке порозуміння між гілками влади є у Шумському районі – як між головою районної ради, райдержадміністрації, міської ради, так і з депутатським корпусом. Це хороший приклад. І держава, і нація завжди сильні своєю єдністю. У ній – наша сила.

– На особистий прийом громадян до Вас звертається чимало людей. Що найбільше їх хвилює? Наскільки вдається Вам задовольняти запити громадян?

– Намагаюсь завжди бути на особистих прийомах громадян. Кожен день, особливо, коли перечитую пошту, зауважую, що люди, звертаючись до влади, надіються на реально-практичне вирішення їхніх проблем. В теперішній час, коли особливо загострюється криза, побільшало звернень з приводу працевлаштування, виплати матеріальних допомог, заробітної плати. Люди хочуть відчувати впевненість у завтрашньому дні, мати гарантії соціального захисту. І тому ми, як державні службовці, як депутати, які підзвітні своїм виборцям, повинні докладати максимум зусиль, щоб реально задовольнити запити громадян.

На горі Данилів Град Ф.Н.Шевчук з головою Шумської та Кременецької райдержадміністрації В.А.Петруком та В.І.Олійником.

Днями на прийом звернулася багатодітна сім'я, у якої 8 дітей. Чоловік залишився без роботи, а Закон “Про зайнятість населення” не дає йому можливості стати на облік у центрі зайнятості і отримувати допомогу по безробіттю, тому що сім'я має земельну ділянку. Це парадокс. Чому і до яких пір центральні органи влади, зокрема, Верховна Рада буде приймати такі закони, які створюють проблеми для людей, залишаючи їх без засобів існування? Ми уже внесли з цього приводу свої пропозиції до центральних органів влади, що такі закони негайно потребують певних коректив.

– Кажуть, від щоденної напруженої роботи рятує тепло рідної оселі. Хто найбільше Вас підтримує? Як відпочиваєте від круговерті щоденних справ?

– Скажу відверто, що найбільше відпочиваю тоді, коли вдається викроїти вільну хвилину і поїхати в Антонівці. Це моя батьківщина по маминій лінії. Я дуже люблю цей мальовничий лісистий край Шумщини, який не тільки додає сили й наснаги, а й зміцнює духовно. І мої друзі, і колеги про це знають. Я не можу навіть порівнювати мандрівки по “Антоновецькій республіці”, Данилів Граді з відпочинком на морі чи деінде. Часу на такі мандрівки небагато. Тому радію тією миттю, коли доводиться побувати на Шумщині. Що підтримує? Те, що тішуся і прошу в Бога здоров'я для родини. Коли буваю в Шумську, знаходжу час, щоб провідати маму, яка тут проживає. А ще знаходжу підтримку сім'ї – хоча усвідомлюю, що не можу приділити їй стільки уваги, скільки хотілося б. Понад двадцять років я присвятив державній службі, і всі ці роки було розуміння і підтримка дружини та доньки, за що їм безмежно вдячний.

Ось такі життєві переконання і турботи нашого земляка, заступника голови обласної державної адміністрації Федора Назаровича Шевчука. І він не має намірів їх змінювати, бо був і залишається патріотом рідної землі, людиною слова і діла.

Розмову вела Галина КИРИЧУК.

• **Всеукраїнський конкурс** •

“КРАЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ”

З метою зростання професіоналізму, відкритості, інституційної спроможності державної служби, підвищення її авторитету шляхом узагальнення досвіду роботи кращих державних службовців, Кабінетом Міністрів України започатковано з 2008 року проведення щорічного Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець”.

Управління державної служби Головного управління державної служби України в Тернопільській області повідомляє про початок проведення Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець” у 2009 році.

Конкурс проводиться, відповідно до Порядку проведення щорічного Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець”, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 року №1152 та Методичних рекомендацій щодо проведення щорічного Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець”, затверджених наказом Головного управління державної служби України від 16 лютого 2009 року №44.

Запрошуємо всіх державних службовців, стаж державної служби яких відповідає вимогам, встановленим Порядком проведення щорічного Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець”, до участі в I турі конкурсу у номінаціях “Кращий керівник” та “Кращий спеціаліст” (для цього необхідно звернутися до організаційного комітету з проведення I туру Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець” у вашому органі державного управління).

Консультації з питань організації та проведення I та II турів Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець” можна отримати в Управлінні державної служби Головного управління державної служби України в Тернопільській області за телефонами: 8 (0352) 52-51-21, 52-83-92.

Тернопільське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України інформує

ЗНИЖЕНО АБОНПЛАТУ ЗА КОРИСТУВАННЯ РАДІОТОЧКАМИ

На виконання рекомендацій Антимонопольного комітету України, ВАТ «Укртелеком» з лютого ц.р. знизило абонплату за користування послугою стаціонарного радіо з 5 грн до 2,5 грн (без ПДВ).

Як відомо, наприкінці жовтня «Укртелеком» підвищив абонентну плату за користування радіоточкою з 1,8 грн, до 6 грн (з ПДВ), що стало причиною для проведення Комітетом відповідного дослідження.

Офіційне підтвердження зниження тарифу міститься в листі ВАТ «Укртелеком» до Комітету №1161-37-1. Новий тариф за користування абонентами основною радіоточкою затверджений наказом ВАТ «Укртелеком» від 28.01.2009р. №23.

Як зазначив виконуючий обов'язки Голови Комітету Олександр Мельниченко, такий крок є правильним, насамперед,

щодо тих українців, які мешкають у невеличких містечках, селищах. Для людей, які не мають достатніх заробітків, або, які живуть лише на пенсію, радіоточка залишається інколи єдиним джерелом інформації. Тому важливо, аби плата за користування стаціонарним радіо була доступною, що і було досягнуто. Безумовно, таке зниження абонплати захистить інтереси споживачів послуг провідникового радіомовлення.

«Що стосується поліпшення побутових умов мешканцям нашого краю, то вони постійно є і будуть в полі зору територіального відділення Антимонопольного комітету України», – сказав його керівник Іван Курницький.

Христина МЕЛЬНИК,
головний спеціаліст ВДР територіального відділення АМКУ.

• **Зверніть увагу** •

ПРОВЕДЕННЯ ПОДВІРНИХ ОБХОДІВ

Одним з основних критеріїв оцінки роботи дільничного інспектора міліції є реальний стан громадського порядку та криміногенної ситуації на території обслуговування, ефективність залучення до роботи з додержання правопорядку громадських помічників дільничних інспекторів у сільській місцевості, позататних дільничних інспекторів міліції, населення та громадських формувань. Професійність дільничного інспектора міліції визначається з огляду на його вміння працювати з людьми, правильно використання обізнаності з особливостями закріпленої за ним дільниці та населення, що проживає на ній.

Виконання цих завдань забезпечується системним вивченням населення, своєчасним виявленням криміногенних осіб, активною роз'яснювальною роботою, що можливо лише за умови регулярних поквартирних (подвірних) обходів. Саме такі цілі переслідують проведення поквартирного (подвірного) обходу дільничними інспекторами міліції на дорученій йому адміністративній дільниці.

Відвідання домоволодіння здійснюється у форменому одязі у вечірній час, коли громадяни повернулися з роботи, не пізніше 21 години.

Особливу увагу буде приділено встановленню психологічного контакту з мешканцями. Важливими при цьому є взаємна повага, чуїне та уважне ставлення дільничного інспектора міліції до прохань громадян, відверте прагнення допомогти їм.

Важливим фактором поквартирного (подвірного) обходу є стимулювання готовності населення звертатися за допомогою до міліції.

Віктор ДАНИЛЮК,
начальник СДІМ Шумського РВ УМВС У в Тернопільській області

Найщиріші вітання!

Від щирого серця вітаємо з 20-річчям від дня народження дорогого сина, брата, внука, похресника **Ігоря Васильовича ШВЕЦЯ.**

Хай пливе щасливо Твій життєвий човен, обминає легко береги круті, і любові буде хай завжди він повен, це найголовніше у людській житті. Хай щаслива доля зустріне Тебе на порозі і щедро обшле щастям без мір, а радість вигляда на порозі, і кохання всімається ясністю зір. Хай молодість квітне красою любові і подихом мрій у вічність несе. Від щирого серця з днем народження ми ще раз і ще раз вітаємо Тебе. Хай Ісус Христос Тебе береже, ангел-хоронитель за руку веде, Матінка Божа свої ласки зсилає, ангельський хор "Многая літа" співає.
З повагою і любов'ю – Твої рідні.

Нашій милій донечці, любій сестричці, дорогій онуці, племінниці та похресниці **Даринці ОМЕЛЬЧУК** з с.Угорськ 10 березня виповниться 10 років.

Десять свічок яскраво в торті мерехтять, з днем народження Тебе раді ми вітати. Сонечка Тобі бажаєм, веселоців'яй пригод, найцікавіших уроків і великих нагород. В житті – радісних усмішок, вогника в очах, завзяття і вміння в усіх знаннях. Здійснення бажань, мрій і щастя багато, хай для Тебе кожен день буде, наче свято. І хай в навчанні помагає Пречиста Діва Свята, Господь з небес хай посилає щасливі і многі літа!

Цілуємо – тато, мама, сестричка Ангеліночка, бабусі, дідусі, хрещений тато Костя з сім'єю, т.Соня, д.Степан, т.Галія, т.Валя, д.Волода.

Ми, жителі вул.Волинська, №44, щиро поздоровляємо нашу поштарку **Світлану ШТИКОВУ** зі святом весни і тепла – 8 Березня!

Ми поштарочку свою дуже поважаємо і з святом 8 Березня її дружню всі вітаємо! З ровером в руках їде, тяжку сумку везе і газети, і листи, й гроші вчасно принесе. Ми вдячні Вам за це, Світлано! Й усі ми Вам бажаєм щастя й радощів без краю! І хочем ще Вам побажати злагоди й миру в Вашій хаті!

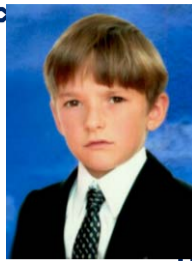

З повагою – **О.М.Ковальчук, Л.І.Маркочань, сім'я Туків.**

Дорогого і люблячого синочка, братика, внука, правнука, похресника та племінника **Святослава Васильовича СОЛОВЕЯ** щиро вітаємо з 10-річчям від дня народження.

Бажаємо Тобі сонечка, веселоців'яй пригод, найцікавіших уроків і великих нагород. В житті – радісних усмішок, вогника в очах, завзяття і вміння в усіх знаннях. Здійснення бажань, мрій і щастя багато, хай для Тебе кожен день буде, наче свято. І хай в навчанні помагає Пречиста Діва Свята, Господь з небес хай посилає щасливі, многі літа!

З любов'ю – мама, тато, сестричка, бабусі, дідусь, прадідусь, сім'я хрещених тата і мами, с.В.Загайці, с.Шумбар.

Вітаємо зі славним ювілеєм – 50-річчям від дня народження – дорогого чоловіка, тата, дідуса **Івана Степановича ШУШВАРА.**

Хороший ювілей прийшов до Вас у гості, з безцінним скарбом Ваших добрих справ. І сонце Вам сміється в високості, і щедру долю Вам Господь послав. Сьогодні усі Вас співають привітати, бо Ви дочекались знаменної дати – святкуєте радісно свій ювілей, і ми Вас вітаємо усі в день оцей. Хай міцним буде здоров'я і приємними новини, хай достатком хата повна у Вас буде щодня. Щоб частіше зустрічались із приємної нагоди, і щоб міцно Ви тримались гілочки одного роду.

З повагою і любов'ю – дружина Оксана, син Михайло, невістка Люба, дочка Олеся, внуки Коля, Аня, Костя, м.Шумськ.

У перші дні весни найкращі, найщиріші вітання з 55-річчям від дня народження та з святом 8 Березня линуть люблячій матері, дорогій бабусі **Валентині Володимирівні КАНІЩЕВІЙ.**

Як калинове намисто, заплепись роки у долю, щось тасмаю силе листя, сніг спадає на долоню. Потім знову цвіт буяє, а в душі сьогодні – літо. Скільки вимріяно Вами, скільки жито-пережито! Сивина – не мамині літа. Це її дітей невдачі й болі, і тривоги, і щоденний страх: чи все добре у дітей, чи всі вони здорові?

Зморшки – то не мамині літа, матері не можуть постаріти, доки радість світиться в очах, доти діти радістю зіртімі. То ж хай цвіте на стежці мамин слід і здоров'я Бог їй посилає. Хай дітей, онуків своїх ще з півсотні добрих літ мама біля хати зустрічає.

55 – то небагато, буде ще немало літ, будуть будні, буде свято, буде ще буяти цвіт. Хай на Вас щодня із неба сходить благодать свята. Ми ж бажаєм Вам здоров'я на многі-многі літа.

З найкращими побажаннями – діти та онуки.

Дорогу сваху **Валентину Володимирівну КАНІЩЕВУ**

щиро вітаю з ювілеєм.

Журавлиним ключем відлітають літа, сивина поспібила вже скроні. Тільки в серці бринить та ж струна золота, те ж тепло незгасиме в долонях. Хай калиновий куц зацвіте у дворі, солов'ї защебечуть грайливо, хай ще довог Вам сонечко сяє вгорі, хай життя буде щедрим і щасливим. Нехай серце не знає печалі й розлуки, нехай радість приносять діти й онуки. Нехай Матінка Божа завжди хоронить, Господь Бог здоров'я посилає на многі і благі літа!

З повагою – сваха Марія, м.Шумськ.

Найщиріші вітання з нагоди 18-річчя від дня народження надсилаємо **Олексію Петровичу РАДЧУКУ.**

У цей весняний радісний час прийми найкращі вітання від нас. Скільки є на світі квітів, а на них роси, стільки зичим Тобі щастя, радості й краси. Хай майбутня дорога життєва, по якій судилося пройти, буде завжди для Тебе щасливою, повна щастя, ласки, добра й теплоти. Хай Матір Божа Тебе охороняє, в душі панують мир, любов і доброта, Ісус Христос здоров'я посилає на многі і благі літа.

З любов'ю – сестра Світлана, швагро Володимир, сестра Олена, батьки і вся родина, с.Літовище, с.Стіжок.

Найдорожчому в нашому житті синочкові, братику, онукові, племіннику, похреснику **Тарасу ДАНИЛОКУ** виповнюється 11 років.

Дорога наша дитино, ми Тебе вітаєм, на щасливу долю у цей день благословляєм. Рости нам на радість, на щастя, на долю, щоб тато і мама пишалися Тобою. Щоб в світі складному достойно міг жити, людей поважати і рідних любити. Для Тебе бажаємо, наш любий сину, завжди пам'ятати – Ти в світі Людина. Май друзів хороших і гарно навчайся, а труднощам, сину, не піддавайся. Щоб горіло серце добротою, неси в майбутнє радісний порив, щоб Господь величною рукою Твій життєвий шлях з небес благословив. Хай горе обходить завжди стороною, а радість приходить і лється рікою.

Цілуємо Тебе – мама, тато, бабусі, дідусі, сестричка Христинка, хрещені і вся велика родина, с.Соснівка.

Адміністрація філії "Шумський райавтодор" надсилає найтепліші весняні привітання жінкам-шляховикам, дружинам шляховиків, жінкам-ветеранам з нагоди жіночого свята – 8 Березня.

Нехай кожен ваш день буде сонячним і радісним, нехай довкола вас панують любов і гармонія, а на вашу честь розквітають квіти й звучить музика. Будьте завжди усміхнені, сповнені надій та оптимізму.

Бажаємо вам щастя й вдачі, міцного здоров'я, здійснення всіх мрій та бажань. Хай у ваших оселях завжди панують мир, злагода і добробут.

Благодійність

СКРИНЬКА "МИЛОСЕРДЯ" НЕ МІЛІЄ

Відбулося засідання районної комісії по розподілу коштів, зібраних в результаті проведення благодійної акції "Милосердя".

Слухаючи Вадима Боярського – начальника управління праці та соціального захисту населення райдержадміністрації, який озвучував заяви людей, котрі звернулися по допомогу, зайвий раз переконався, що за кожним зверненням – ціла драма. На останньому засіданні розглянули 6 заяв. Переважно в них йшлося про виділення коштів на лікування складних хвороб. Хай і незначна допомога, але для цих людей, які потрапили в крайню скруту, і вона є підмогою. **Володимир ГАВРИЛЮК.**

АКЦІЯ 1 рік без %

Позика

- від 5 до 75 тис. грн.
- без довідки про дохід
- вік від 18 до 60 років
- з безвідсотковим достроковим погашенням
- від 7 місяців до 20 років.

м.Тернопіль, вул.Руська, 50, каб. 5, (4 пов.).
Тел.: 8-0352-40-05-15, 8-093-087-21-77, 8-098-206-34-46.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОГРЕС

Спорт

ПЕРШІСТЬ РАЙОНУ З ШАХІВ

Нещодавно було проведено першість району з шахів. Цьогоріч усі сільські ради отримали запрошення на змагання, аби усі бажачі спробували свої сили. На жаль, крім традиційно, Шумська, у турнірі взяли участь лише шахісти з найближчих сіл – Брикова і Суража.

Змагання були проведені за один день, згідно з швейцарською системою, в 5 турів. Переможцем турніру став І.О.Гладанюк – 4 очки з В.Й.Понюка – 4 очки; третє посів А.С.Ячук – 3,5 очка. Прикметно, що різниця очок між першим і шостим місцем складає всього 1 бал. Це свідчить про безкомпромисну гру на шаховій дошці учасників першості району.

Валерій НІКІТЮК,
начальник відділу фізкультури і спорту.

Заробітна плата штатних працівників за січень 2009 року:

По Україні – 1665 грн.
По Тернопільській області – 1206,67 грн.
По Шумському району – 1172,71 грн.
По Кременецькому району – 1127,08 грн.
По Лановецькому району – 1127,40 грн.

Н.ДІДУНИК,
заступник начальника головного управління статистики у Тернопільській області.

Пропоную послуги електропилою

(можна зрізати дерева, які знаходяться безпосередньо біля електропроводів).

Тел.: 2-01-62 (питати Петра), 8-097-592-52-45.

Гривітай, газето

АДЖЕ НАМ ЛИШЕ ПО ШІСТДЕСЯТ!

Добрий день, шановна редакція! Звертаюся до вас з проханням поздоровити з днем народження мого давнього друга, шкільного товариша – Івана Григоровича Шліхту.

Йому 7 березня виповниться 61 рік. Ми з ним однокласники, і я також народився у березні. За складом характеру і за світосприйняттям ми близькі, можливо, й тому залишаємося необхідними один одному. Прожиті роки і негаразди сьогодні не викоренили із наших сердець любові до життя, не позбавили романтики. Він і я дивимось у день завтрашній з оптимізмом – адже нам лише по 60.

Я народився в с.Жолобки, проживаю в Львові. Продовжую, як і Іван, активно трудитися, виховуємо внуків, словом, життя триває.

А тепер ближче до суті...

Сталось так, що на 60-річчя друга я не зміг прийти, хоча цього дня очікував, до нього готувався. Йому було від того незрозуміло-боляче, мені і по цей день ніяково перед ним і перед самим собою, хоч і минув уже рік. Вірш, написаний для нього і присвячений йому, досі не прочитаний.

Отож – моему другові:

З честю у серці

Розлетілись роки, як гілці,
На конях дзеленчати стремена.
І прийшли із серпцями жінці,
А пшениця моя ще зелена.
Невмолимі, уперті гілці,
Що найкращих коней вперед гонять.
І не втримати віжків кінці,
Лиш вітри за плечима стугонять.
Вже чимало калинових віт
Білим цвітом в саду розцвітали.
А від клена юнацьких тих літ
Боцони вже давно відлітали.
А я хочу ще днів весняних,
І ще сонця напитися вволю.
Хай не буде років молодих,
Та я вірю у зоряну долю.
І сьогодні ніщо не прошу,
Не боюсь громовиці, як піхта.
З честю в серці своєму ношу
Моїх прадідів прізвище – Шліхта.

Олексій ВАВРЕНЧУК
(Жолобківський), м.Львів.

Прес-конференція

ВОЛОДИМИР ЛИТВИН ВІДПОВІВ НА ПИТАННЯ ТЕРНОПІЛЬЧАН

Минулого тижня на Тернопільщині з робочим візитом побував голова Верховної Ради Володимир Литвин. Спікер парламенту відвідав Збарзький та Зборівський райони, зустрівся з громадськістю та студентством Тернополя.

Під час прес-конференції з журналістами Володимир Литвин відповів на запитання, які найбільше сьогодні хвилюють кожного українця, зокрема, й ті проблеми, вирішення яких чекають жителі Тернопільського краю.

Чи будуть вибори до облради?

Перше, про що запитали журналісти Тернопільщини, це те, чи відбудуться вибори до Тернопільської обласної ради. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин відповів: те, що вибори до Тернопільської обласної ради відбудуться, є доконаним фактом, тому навколо цього питання вже не варто вести дебати, а треба завершувати вибори, адже вся ця ситуація, перепалки політиків розколюють людей.

Водночас, Володимира Литвина хвилює наявність двох комісій. Взагалі, спікер вважає, що потрібно прийняти закон, який би, зрештою, навів лад у виборчому процесі.

Адже лише за 2006 року було прийнято 591 рішення про дочасні вибори сільських, міських, селищних рад, голів і т.д. Тобто, Україна постійно перебуває в стадії виборів, замість того, щоб результативно працювати.

На запитання про те, як спікер оцінює шанси Блоку Литвина на виборох до обласної ради, відповів: «Розраховую, що нас буде почуто, підтримано. А над усе я розраховую, що обласна рада буде працювати. Ви вже переувірилися, я знаю, як налагодити роботу ВР, так, я все зроблю для того, щоб наші депутати стали цементуючою основою для роботи обласної

Тернопільської ради».

Представляючи Тернопільську команду Блоку Литвина, Володимир Михайлович сказав: «Це люди, які своїм життям, своєю працею довели, що можуть гідно представляти нашу політичну силу в обласній раді. Якщо говорити про першу п'ятірку – це все люди, які є знаковими людьми, які є досвідченими, які є небайдужими, а головне – які будуть робити все, щоб консолідувати депутатський корпус, а не провокувати ворожнечу і конфлікти, від яких уже всі втомилися».

«У нас прекрасна молодь, просто старші люди завжди звикли критикувати своїх дітей»

Оскільки під час свого перебування на Тернопіллі Володимир Литвин зустрівся зі студентами краю, то журналісти цілком резонно запитували про те, що виніс голова Верховної Ради з такого спілкування і як оцінює шанси молоді у виборчих процесах.

«Я б не сказав, що наші студенти аполітичні. Вони ставлять запитання, цікавляться усіма процесами, тому вважаю, що участь молоді у виборках буде активною. У нас прекрасна молодь, просто старші люди завжди звикли критикувати своїх дітей», – відзначив Володимир Литвин.

Безробітний ... без права реєстрації

На прес-конференції порушили питання, яке жителів нашої області хвилює особливо, адже на Тернопіллі проживає чимало селян, а ось з прийняттям нових змін у законодавстві, який вступив у дію з 13 січня 2009 року, більшість безробітних громадян не можуть звернутися у центри зайнятості.

Володимир Литвин пообіцяв, що у Верховній Раді буде прийнято Закон, який відмінить цю соціальну несправедливість.

«Стосовно цього подано 5 законопроектів, у тому числі, і мій», – зазначив Володимир Литвин, – але я за те, щоб прийти до єдиного, узагальненого рішення, щоб ні в кого не виникало якихось політичних задрощів».

Голова Верховної Ради говорив про те, що на 11 березня заплановані парламентські слухання, які стосуються проблем села, і він сподівається, що це справді буде конструктивна робота на підтримку діяльності АПК в умовах фінансової кризи.

Що стосується стабільності національної валюти – гривні, та постійних стрибків курсу долара, Володимир Литвин вважає, що, перш за все, має бути відкритість Національного банку щодо його активів і пасивів, бо, інакше, буде третє велике розчарування людей за роки незалежності. Українцям потрібно повернути довіру до банків, і, водночас, прийняти закон про кримінальну відповідальність щодо неповернення крупних кредитів і позик, адже це – мільярди суми.

Компроміс, який врятує Україну

Звісно, що, ставлячи запитання голові Верховної Ради, журналісти не обминули ключового – про політичну ситуацію в Україні, зокрема, про зая-

ву экс-президента України Леоніда Кравчука стосовно дострокових Президентських виборів.

«Леонід Кравчук має право висловлювати свою позицію», – зазначив Володимир Литвин. – Але Леонід Макарович просто так заяв не робить. Гадаю, що в такій ситуації слід очікувати поглиблення політичного протистояння в Україні. А це не додасть стабільності в державі».

Спікер парламенту стверджує, що проводити дочасні президентські вибори на основі ось таких звернень ніхто не буде, хіба що процеси в країні дійдуть до стадії некерівності, коли буде паралізована і так недієздатна влада.

Володимир Литвин стверджує, що спостерігати спокійно за таким процесом неможливо, тому свою роль бачить у примиренні гілок влади задля конструктивної роботи.

Тому з радістю сприйняв проведення «круглого столу» за участю Президента, Прем'єр-міністра, голови Верховної Ради України та представника опозиційних сил на нейтральній території, щоб у ході дискусії прийти до єдиного правильного рішення – як буде організоване життя в країні далі, щоб вона могла прогнозовано розвиватися?

«Нарешті я доукався!» – констатував Володимир Литвин і впевнений, що потрібно провести серію таких «круглих столів», бо інакше ми будемо приречені на такий крок з участю міжнародних посередників, адже сьогодні нам потрібен компроміс, який врятує Україну.

Коли обирати Президента?

Стосовно того, якою має бути дата Президентських виборів, Володимир Литвин зазначив, що, згідно з Конституцією України, вони мають відбутися через 5 років, в останній місяць та останній тиждень, відколи

Президент прийняв присягу.

Тому дата – 17 січня 2010 року – є цілком очевидною. Чому це питання не ставлять на голосування у Верховній Раді? Бо за це проголосує 230-240 депутатів, а треба, щоб рішення було підтримане конституційною більшістю.

Участь у владі – сидіння на електричних стільцях

Щодо розподілу посад в уряді, Володимир Литвин підтримав твердження про те, що участь у владі – це не що інше, як сидіння на електричних стільцях. «Та, на диво, в Україні дуже багато охочих на них посидіти», – зазначив спікер. Які причини? Їх голова Верховної Ради виділяє три: прагнення реалізувати своє бажання розвитку конкретної сфери; спрощення розуміння відповідальності, яка лягає на плечі посадовця; і, безумовно, інтереси.

Людину, яка претендує на те чи інше крісло, потрібно показати суспільству, і це має бути професіонал, особистість, яка поведе за собою націю, зробить для неї щось корисне, а не сидітиме у владі і підганятиме під себе закони.

З цього приводу Володимир Литвин розповів анекдот: який влучно характеризує бажання таких політиків будь-що опинитися біля владного керма: «Якось жінку запитали: «Ви граєте на роялі?». «Ні, але можна спробувати».

На закінчення прес-конференції з журналістами Тернопілля голова Верховної Ради Володимир Литвин зазначив, що сьогодні в Україні, як ніколи, потрібні єдність і чітка визначальна політика держави.

Алла ОМЕЛЬЧУК.

P.S. Коли матеріал готувався до друку, стало відомо, що Верховна Рада України відмінила вибори до Тернопільської обласної ради.

Василь Габор: ПОРА ЗМІНЮВАТИ ВЛАДУ – МАЙБУТНЄ ЗА КОМАНДОЮ МОЛОДИХ ПРОФЕСІОНАЛІВ

Вибори депутатів Тернопільської обласної ради 15 березня стануть офіційним показником довіри до Української влади в цілому. Злочинні дії, якої поглибили економічну кризу і штовхнули країну та весь Український народ у прірву, відбулися на Тернопільській обласній раді, де вже більше року «народні обранці» гризуться між собою, не приймаючи жодних легітимних рішень. Зокрема, залишаються неврегульованими питання розподілу бюджетних коштів, для шумчан уже більше року не приймається питання відновлення полювання, яке, в даний час, починає хвилювати не тільки мисливців, а й пересічних громадян.

Від початку незалежності України одні і ті ж політики «стрибають» із партії в партію, купують собі «теплі» місця при владі, а громадяни, що віддають їм свої голоси рік за роком, не бачать покращення свого життя, яке їм обіцяють.

Повірити старим політикам, які вже довели свою неспроможність і привести їх до влади – це раз буде злочином, як і по відношенню до себе, так і по відношенню до України в цілому.

Тому зараз настає час змінити цю владу, за справу мають взятися молоді професіонали, які є простими людьми і розуміють потреби простих людей.

Люди, які йдуть до обласної ради в команді громадянської партії «ПОРА», мають чим займатися і без політики. Але «наші» політики так дістали, що не має іншого виходу, як самим їх виганяти. «ПОРА» йде в обласну раду, щоб бути на сторожі захисту прав і свобод громадян. Ми очистимо Тернопілля загалом та Шумщину від корумпованих та брехливих політиканів.

Ідучи до обласної ради в команді громадянської партії «ПОРА», я, як кандидат у депутати від Шумського району, буду жорстко контролювати діяльність місцевої влади та зобов'язуюсь першочергово домогтися наступного:

1. Не допустити створення Національного парку «Кременецькі гори» (на таких умовах, як нам пропонують, що є загрозою запровадження платних рекреаційних послуг для населення), без погодження загальних зборів громадян територіальних громад району.
  2. Захист майнових прав громадян в процесі отримання в натурі майнових паїв та збереження майнових комплексів колишніх КСП, які ще не встигли зруйнувати.
  3. Відновлення діяльності мережі дошкільних закладів освіти, зокрема, дитячі садочки у с.Бриків та с.Васьківці.
  4. Відновлення полювання на території району в межах чинного законодавства.
  5. Будівництво футбольного майданчика із штучним покриттям в м.Шумськ та відновлення дитячого футболу.
- Будь-які інші проблемні питання простих людей та територіальних громад мають враховані і виконані, бо прості люди завжди знайдуть спільну мову між собою.
- І перш, ніж віддати свій голос за старих політиків, запитайте себе – чи не ПОРА молодим прийти до влади?

На колегії райдержадміністрації

Про незаконний обіг наркотичних засобів

Першим питанням порядку денного засідання колегії райдержадміністрації були заходи щодо протидії незаконному обігові наркотичних засобів, наркотичних речовин і прекурсорів, отруйних та сильнотоксичних лікарських речовин. В інформації В.М.Кучера – завідувача сектора зв'язку з правоохоронними органами та мобілізаційної роботи апарату райдержадміністрації зазначалося, що дана проблема останніми роками загострилася. Все більшого поширення набувають збут та вироблення наркотиковмісних рослин. Так, в 2008 році органами внутрішніх справ зафіксовано 25 правопорушень у цій сфері: 6 – збут наркосировини, 18 – вирощування снодійного маку. Особливу увагу варто приділити розважальним закладам, де найбільш сприятливе середовище для поширення наркоманії серед молоді.

В.В.Годя, – начальник Шумського РВ УМВС У в Тернопільській області наголосив на більш тісній співпраці між правоохоронними структурами і сільськими радами. Лише такі підходи дадуть ефективні результати.

Контроль за виконавською дисципліною

Про роботу структурних підрозділів райдержадміністрації щодо посилення виконавської дисципліни, реалізації завдань, визначених розпорядчими документами вищестоящих органів виконавчої влади говорив у своєму виступі І.П.Куліш – завідувач сектора контролю апарату райдержадміністрації. Він, зокрема, зазначив, що питання виконавської дисципліни, відповідальності кадрів, зокрема є предметом розгляду на апаратних нарадах при голові райдержадміністрації, з цією ж метою видають відповідні розпорядження та доручення. За неналежне ставлення до своїх посадових обов'язків, недостатній рівень виконавської дисципліни, однієї посадовчої особи апарату райдержадміністрації оголошено догану, до 4 застосовано дисциплінарні стягнення.

Перспективи розвитку медичної галузі

Також члени колегії заслухали звіт головного лікаря Шумської ЦРЛ Ю.Я.Кушніра про стан та перспективи розвитку медичної галузі в районі. Зокрема, було зроблено аналіз мережі медзакладів, забезпечення кадрами, основних показників захворюваності. Зазначено, що зроблено для матеріально-технічної бази медичних закладів – капремонт з газифікацією ФАПУ с.Залужжя, придбано інфузатор для пологового відділення, ЕКГ. Серед питань, які необхідно вирішити у 2009 році, подальше використання незавершеного будівництва інфекційного корпусу, відновлення телефонного зв'язку на 17 ФАПтах, автономна котельня для ЦРЛ.

У роботі колегії взяв участь і виступив Ф.Н.Шевчук – заступник голови облдержадміністрації. З усіх розглянутих питань прийняті відповідні розпорядження та доручення голови Шумської райдержадміністрації.

Володимир ГАВРИЛЮК.

Новини України

Огрізко вже не міністр

Верховна Рада звільнила міністра закордонних справ України Володимира Огрізко. За таке рішення проголосували 250 народних депутатів при необхідних 226.

У такий спосіб депутати підтримали постанову про звільнення міністра закордонних справ, автором якого є народний депутат від Партії регіонів Василь Кисельов.

Можновладцям урізали зарплату

Верховна Рада доручила Кабінету Міністрів упорядкувати заробітні плати Президента, голови парламенту, прем'єр-міністра, віце-прем'єр-міністрів, депутатів Ради і вищих державних службовців, тимчасово (до січня 2010 року), скоротивши в 2 рази максимальний розмір їхніх заробітних плат.

За прийняття відповідного проекту постанови проголосували 374 депутатів при необхідних 226.

Зокрема, проект постанови підтримав 151 депутат від фракції Партії регіонів, 142 – від фракції Блоку Юлії Тимошенко, 34 – від фракції Блоку «Наша Україна – Народна Самооборона», 27 – від фракції Комуністичної партії і 20 – від фракції Блоку Литвина.

Виборів до Тернопільської облради не буде

Верховна Рада скасувала проведення позачергових виборів у Тернопільську облраду. За прийняття відповідної постанови проголосували 292 народних депутати.

Зокрема, за скасування виборів проголосували 147 депутатів від Партії регіонів, 141 – від БЮТ, 4 – від НУНС. Не голосували фракції КП і Блоку Литвина.

Нагадаємо, що 18 грудня ВР прийняла рішення про перевибори в Тернопільську облраду. Майже в повному складі це рішення підтримали БЮТ, ПР, КПУ, Блок Литвина і частина депутатів з НУНС. Не голосували представники ЄЦ і група В'ячеслава Кириленка «За Україну!».

Пізніше, з ініціативою скасувати перевибори в Тернопільську облраду, виступила фракція БЮТ. Раніше фракція Партії регіонів виступала проти скасування позачергових виборів у Тернопільську облраду.

• Це важливо •

ЗА САМОВІЛЬНУ РУБКУ ЛІСУ – ШТРАФ

Ліси – національне багатство народу. А ліси Шумщини неповторні! Це багатуша комора природи: цінна деревина, гриби і ягоди, мед і лікарські рослини, різноманітний тваринний світ. Однак, всі перераховані лісові багатства не можуть зрівнятися з тією великою, незамінною роллю лісів в частині єдиного природного комплексу, яку вони виконують у підтриманні умов життя в біосфері Землі. Будучи природним регулятором кисневого балансу, ліси поглинають вуглекислий газ і виділяють в атмосферу кисень, стабілізуюче впливають на обширні простори, благотворно впливають на клімат, підтримують гідрологічний режим річок і озер, захищають ґрунт від вітрової і водної ерозії, підвищують урожайність сільськогосподарських культур.

Одним із основних завдань лісової охорони Шумського КСЛМП „Волинь” є охорона лісів від самовільних порубок. З підвищенням ціни на газ та початком світової економічної кризи, почастішали випадки самовільних порубок дерев в лісах КСЛМП „Волинь” жителями району. Тільки в 2009 році зафіксовано чотири випадки самовільних порубок дерев в лісах КСЛМП „Волинь”, і лісопорушників в основному встановлено, це – жителі сіл Сураж, Рохманів, Обич. Матеріали направлені в Шумський РВ УМВС У для стягнення шкоди, заподіяної лісу.

Постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 року №665 затверджено таксі для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу. Вони майже в п'ять разів вищі за попередні, які діяли від 5 грудня 1996 року.

Так, згідно з новими таксами для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу, підприємствами, організаціями та громадянами незаконним вирубуванням та пошкодженням дерев і чагарників до ступеня припинення росту, наприклад, за зрубання дерева діаметром у корі біля шийки кореня 10 см і менше – розмір шкоди складає 42 грн; 26,1-30 см – 1080 грн; 46,1-50 см – 3109 грн.

Шановні жителі району! Давайте будемо цивілізованими громадянами нашої держави, оберігаючи один із найпрекрасніших витворів природи – ліс.

При потребі дров паливних, ви можете звертатися в контору КСЛМП „Волинь” і виписати її, згідно з бюлетенем вільних оптових цін на лісопродукцію на умовах франко-верхньої склад, і це буде значно дешевше для вас, ніж отримання їх незаконним шляхом, а саме – самовільною порубкою, за яку доведеться відповідати згідно з Законом.

Василь РУДЬ,
лісничий Шумського КСЛМП „Волинь”.

• Вічні істини •

ПІСТ – НЕ ПРОСТО ВІДМОВА ВІД ЇЖИ

Писав один із найславніших Отців Церкви св.Іоанн Златоуст

Постувати наставляв Своїх учнів Ісус. Подавав їм приклад, Сам постував. Однак, відмова від їжі – це не головне. Піст вчить людину стриманості, виховує вміння перемогти плоть. Церква ніколи не зводила піст до одного лише споживання пісної їжі. Під час посту треба суворо дотримуватися розміреного порядку в своєму звичайному житті, прагнути до зрівноваженості у всіх починаннях і вчинках. Не останню роль у цьому грає й сон, що допомагає відновити сили для нових справ. Піст – це стан світлості й щирої любові до людей. Один із найславніших Отців Церкви св.Іоанн Златоуст одного разу так сказав: “Хто обмежує піст утриманням від їжі, той найбільше ганьбить його. Ти постуєш? Доведи мені це своїми справами...”. Важливо, щоб людина не зробила піст шкідливим для своєї душі. І якщо хтось із посту створює культ, хвалиться своєю стриманістю, він забуває слова проповіді Ісусової: “Коли ти твориш милостиню, не труби перед собою, як роблять лицеміри в синагогах і на вулицях, щоб прославили їх люди (...) У тебе ж, коли твориш милостиню, нехай ліва рука твоє не знає, що робить права, щоб милостиня твоя була таємною”.

• Гостинним радком •

ВИСОКИЙ НАСТРІЙ ДУШІ

Що таке піст?

*Це достоїнство людини.
Перемагати недобрі звички
Щодня, щогодини.
Піст – обмеження потреб тіла,
Та високий настрій душі.
Він сполучається з молитвою,
Відгає сили злі.
Отож, основа посту –
Захоплення духовним життям.
Повна відданість Богові
Й перед ним каяття.
Тож піст і молитва –*

Каяття провідники.

*Хай кожний з нас скаже:
“Господи, мені прости”.
Справжній піст –
Це зречення гніву й брехні.
Тоді і Богові приємно,
Що відійшли слова оті.
Під час посту, сестри й браття,
Очистить душу і тіло.
Щоб Світле Христове Воскресіння
З чистою совістю зустріли.
Дмитро ЗАРУДЕЦЬКИЙ,
с.Соснівка.*

• Добрий господар •

ПОМІДОРИ: СМАЧНІ ТА КОРИСНІ

Помідор – це однорічна рослина з довгим періодом вегетації від сходів до дозрівання плодів, але він настільки відомий, що його вирощують в усіх регіонах країни, використовуючи розсадний метод.

По вмісту вітамінів помідор перемагає апельсини

Стиглі плоди мають великий вміст смакових та поживних речовин. В помідорах містяться вуглеводи, яблучна та лимонна кислота, мінеральні солі, каротин, вітаміни С, В1, В2, В6, К, РР, кальцій, магній, фосфор, мідь, цинк, йод, фтор і пектинові речовини. По вмісту вітамінів помідор перемагає апельсини. При споживанні томатів покращується травлення шлунку, гинуть кишкові бактерії. Враховуючи, що в помідорах великий вміст солей калію, кальцію, вітамінів та деяких кислот, їх корисно вживати при авітамінізмі, порушеному обміні речовин, захворюваннях серцево-судинної системи та шлунка. Відомі випадки лікування кашкою помідорів гнійних ран і язв, так, як сік має бактерицидну дію. А зелені плоди не слід вживати, тому що в них міститься соланін, який може викликати головну біль, неприємний присмак в роті і, навіть, запаморочення. В консервованих нестиглих плодах соланін розпадається розсолом настільки, що вживання його не викликає ніякої загрози.

Заздалегідь потурбуйтеся про розсаду

Для того, щоб отримати раніше ці чудодіючі плоди, потрібно заздалегідь потурбуватися про розсаду. Період висіву насіння в парниках залежить від висадки розсади в ґрунт, щоб розсада не переросла, або не була дуже малою. Розсада до висаджування повинна бути 45-65 денною. Якщо період висаджування розсади буде в першій декаді травня, тоді сіяти потрібно в першій декаді березня, а підготовку насіння до посіву починати проводити ще раніше. Спочатку його потрібно просушити протягом 10-14 год. при температурі +35°C ... +40°C. Потім проводять калібрування насіння в розчині солі (30-50 г солі на 1 літр води) протягом 5-6 хвилин. Насіння, яке сплигло, виливають разом з розчином, а те, яке осіло на дно, промивають декілька разів чистою водою. Воду слід брати дощову, снігову або намагаються. Сіль повинна бути не йодована, а вода не хлорована. Для дрібного насіння розчин повинен бути слабшим, а для великого – сильнішим, щоб не сплигло здорове насіння.

Збудники хвороб можуть знаходитись на поверхні насіння і

при висіві в ґрунт вони починають свою життєдіяльність. Для цього 10 г калію перманганату розчиняють в 1 літрі води. В добре перемішаний розчин на 20-30 хвилин опускають торбинку з насінням, потім промивають водою. Торбинка повинна добре пропускатися розчин. Насіння потрібно просушити злегка повітряно-тепловим нагрівом і висівати.

З пікровою або без неї

До появи сходів температура повинна бути +20-25°C. Розсаду можна вирощувати з пікровою та без неї. Щоб виростити розсаду без пікровки, насіння висівають на задану густоту. А з пікровою можна сіяти густіше і в фазі одного справжнього листочка потрібно провести пересадку (розбідити). Поливати розсаду потрібно в першій половині дня, теплою водою (холодна вода викликає перепад температури ґрунту і появу такої хвороби, як чорна ніжка). Після поливу теплицю вдень, коли надворі тепло, провітрюють. Якщо цього не робити, то зайва волога може знищити розсаду. Для того, щоб попередити появу чорної ніжки, потрібно посипати розсаду попелом. Через два тижні після пікровки проводиться перше підживлення. Подальші підживлення проводять через два тижні. Останнє підживлення потрібно робити за два дні до висадки розсади на постійне місце. Найкращим добривом є курячий послід. Потрібно взяти одну частину теплої води на дві частини добрива, залити в посудину, не доливаючи до верху 10 см. Через 2-3 дні, коли осадок сяде на дно, добриво готове. Потрібно відцідити і при підживленні розводити водою (1:12). Замість курячого посліду можна взяти “Гумісол” або “Вермістим” і розвести, згідно з інструкцією. При кожному підживленні до цього добрива додавають 10 г суперфосфату на 10 літрів води. При третьому підживленні обов'язково фосфорні й калійні добрива, які посилюють холодостійкість висадженої розсади. До 10 л води дають 10 г аміачної селітри, 30 г сірчано-кислого калію, 40 г суперфосфату.

Захищаємо рослини

Паралельно з підживленням потрібно подбати і про захист від хвороб. Якщо не почати робити цього зараз, то рослини ослабнуть і потім боротися буде дуже важко, а в деяких випадках майже неможливо. Для боротьби з фітофторою використовують такі препарати, як “Ридоміл”, “Оксіхом”, “Квадріс”, “Бордоська рідина”. Зараз в продажу з'являється багато нових препаратів для боротьби з хворобами, їх потрібно кожен раз міняти, щоб не було звикання. В суху, теплу погоду обробляти можна через два тижні, а якщо ідуть дощі – тоді щотижня. Важливо, щоб профілактику від хвороб ви закінчили за 2-3 тижні до початку плодоношення. Якщо ж через сильні дощі помідори все-таки почали чорніти, коли уже стигнуть, то можна обробити “Бордоською рідиною”.

• Прес-конференція •

ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВОЇ СИСТЕМИ АГРОСТРАХУВАННЯ

Міжнародна фінансова корпорація спільно з Тернопільським прес-клубом реформ провели медійний захід-тренінг та прес-конференцію у рамках Всеукраїнської інформаційної компанії “Розвиток системи агрострахування в Україні” для журналістів західно-українських областей.

На тренінгу йшла мова про тематичну сегментацію, яка забезпечує високий рівень організації роботи журналістів. Один з провідних медіа-технологів України, керівник Національного прес-клубу “Влада і громада”, Сергій Губін, розповів про особливості сучасної журналістики, на прикладі теми “Агрострахування” показав, як можна організувати і подати у різноманітності жанрів та підтем дану проблему – зокрема, законодавче регулювання агрострахування, страхування катастрофічних ризиків, порядок врегулювання спорів між страховиками та страхувальниками, як зменшити вартість страхування та інше.

Пізнніше відбулася прес-конференція на тему “Запровадження нової системи агрострахування в Україні – яку роль має відігравати держава у захисті доходів аграріїв”, на якій на запитання журналістів відповідали заступник начальника Головного управління агропромислового розвитку Тернопільської облдержадміністрації Євген Молочник, директор департаменту агрострахування Тернопільської філії страхової компанії “Провідна” Ігор Дудка, професор, доктор сільськогосподарських наук, керівник проекту розвитку агрострахування в Україні Міжнародної фінансової корпорації Гарі Роше, консультант Проекту Роман Шинкаренко, спеціаліст з інформаційних кампаній Марина Зарицька.

Під час прес-конференції обговорювались питання – як реагує страховий ринок України на потреби аграріїв, чому держава відмовляється від агрострахування для підтримки аграріїв, враховуючи, що цей механізм належить до “зеленого кошика” СОТ, якою повинна бути стратегія розвитку агрострахування, як позначиться на подальшому розвитку українського АПК та національної економіки в цілому запровадження нової системи агрострахування.

Аграрне страхування дозволяє стабілізувати доходи сільськогосподарських підприємств і захистити інвестиції. Проект, що здійснюється Міжнародною фінансовою корпорацією (ІFC) за фінансової підтримки Канадського агентства міжнародного розвитку, покликаний сприяти розвитку сектора страхування в сільському господарстві України. Цей проект допомагатиме вдосконалити законодавчо-нормативну базу, що регулює агрострахування, посилює спроможність страхових компаній надати послуги сільгосптоваровиробникам. Зацікавлено те, що Проект у рамках пілотної програми працюватиме безпосередньо з сільгосптоваровиробниками.

Галина КИРИЧУК.

Висаджувати помідори краще в лежачому положенні

Посадка помідорів також має важливе значення в подальшому розвитку рослин. Дуже часто рослини витягуються. Але це можна виправити, посадивши помідори в лежачому положенні. Така посадка ще добра й тим, що підв'язку робити потрібно буде пізніше, коли помідори підуть. Робимо лунку і висаджуємо розсаду горизонтально, залишаючи над поверхнею два листки, які знаходяться нижче китиці. На стеблах, що присипані землею, утворюються додаткові корінці і рослини будуть набагато сильніші. Перед посадкою лунки треба сильно полити водою, дати їй вступити, а тоді садити. Помідори потрібно поливати великим об'ємом води, але рідко (частіх поливів помідори не люблять). Міжряддя повинно бути відстанню один метр, а в рядку можна садити через 25-30 см. Такий метод посадки дає нам гарну вентиляцію рослин і меншу загрозу пошкодження хворобами. Садити помідори треба там, де є протінь, ні в якому разі не обсаджувати високими культурами. Не слід садити біля картоплі.

Якщо ви хочете, щоб ваші помідори скоріше достигали і плоди росли крупніше, потрібно над четвертою-п'ятою китицею прищипити верхівку. Пасинки також обов'язково видаляти. В кожне стебло, для скорішого дозрівання, можна встромити мідний дріт, або внизу розрізати стебло навпіл і встромити дерев'яну паличку. Якщо на стеблі залишати один стиглий плід, тоді помідори будуть дозрівати швидше і дружніше.

Споживаємо вирощене

Подавати до столу найкраще в натуральному виді. Помідори, нарізані на дрібні шматочки, втрачають багато вітаміну С з соком, який витікає, також втрачаються поживні речовини. При заправці супів помідори потрібно додавати в кінці приготування, перед тим, перетерши їх з будь-яким жиром.

Консервовані помідори

Маринад: 4 л води, 150 г оцту, 200 г солі, 400 г цукру, цибуля, прянощі.

Прянощі кладемо в банку на дно, потім вкладаємо помідори. Закип'ятити воду, залити помідори, накрити кришкою і закутати. Через 5-10 хвилин зілляти воду і залити другий раз кип'ятком і знов закутати. Третій раз заливаємо маринадом гарячим, закатати, обернути кришкою донизу і добре вкрити, щоб пропарились. Так залишити до повного вистигання. Такі помідори не будуть м'якими і ніколи не переваряться.

Надія КУКЕЛКО,
с.Башківці.

Освітні новини

Учительські лаври

Конкурс „Вчитель року” – особливий, адже кожен його учасник – найкращий. Для них школа – це життя, а вчительський талант – це, насамперед, покликання і невтомна праця.

70 вчителів району цього року змагалися в педагогічній майстерності в номінаціях: „Українська мова і література”, „Музика”, „Фізика”, „Інформатика”, „Англійська мова”.

Переможцями районного туру Всеукраїнського конкурсу „Вчитель року-2009” стали: Галина Іванівна Богомол, вчитель української мови і літератури Кордишівського НВК; Тетяна Євгенівна Лазарук, вчитель інформатики Шумської ЗОШ І-ІІІ ст. №1; Наталія Демидівна Янчишина, вчитель англійської мови Шумської ліцею; Руслана Василівна Гібула, вчитель музики Шумської ЗОШ І-ІІІ ст. №2; Ольга Василівна Німець, вчитель фізики Шумської ЗОШ І-ІІІ ст. №1.

Руслана Василівна та Ольга Василівна, будучи переможцями районного конкурсу, стали фіналістами обласного туру конкурсу.

Переможців конкурсу грамотами обласної державної адміністрації нагородив Юрій Васильович Чижмарь, голова обласної державної адміністрації, на зустрічі із громадськістю району.

„При майстрах якимось легше, вони, як атланти, держать небо на плечах, тому і є висота”, – цими простими і, водночас, сповненими глибинами мудрості, словами Ліни Костенко розпочала урочистості начальник відділу з питань освіти РДА Л.С. Табачук.

З теплими словами звернувся до присутніх голова районної ради профспілки працівників освіти і науки М.П. Баран. Переможці та учасники нагороджені грамотами відділу з питань освіти та районної ради профспілки працівників освіти і науки. Переможці отримали грошові премії районної ради профспілки працівників освіти і науки.

Успіхи юних обдарувань в олімпіадах

З метою виявлення та підтримки обдарованої молоді, розвитку природних задатків дітей проводяться Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових навчальних дисциплін.

Призові місця в районних олімпіадах виборів 191 учень. Найвищі показники результативності школярів Шумської ЗОШ І-ІІІ ст. №2 (48 призерів), Шумського ліцею (36 призерів), Шумської ЗОШ І-ІІІ ст. №1 (29 призерів), В.Дедеркальської ЗОШ І-ІІІ ст. (12 призерів), Залісцівського НВК (9 призерів), Рохманівської ЗОШ І-ІІ ст. (7 призерів).

В обласних олімпіадах брали участь 53 школярі навчальних закладів району, 13 з них вибороли призові місця.

Тетяна Колесник, учениця 11 класу Шумської ЗОШ І-ІІІ ст. №1 перемогла на обласній олімпіаді з обслуговуючої праці. Ірина Остап'юк (9 клас, Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №2) нагороджена дипломом II ступеня з біології і англійської мови; дипломом III ступеня з української мови і літератури; Катерина Поліщук (11 клас, Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №2) – дипломом II ступеня з англійської мови; дипломом III ступеня з фізики; Дмитро Бойко (11 клас, В.Дедеркальська ЗОШ І-ІІІ ст.) – дипломом II ступеня з історії.

Дипломами III ступеня нагороджені: Наталія Чорнобай (9 клас, Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №1) – з біології; Віталій Михальчук (8 клас, ліцей) – з біології; Ольга Петрова (11 клас, ліцей) – з біології; Олена Нагорняк (9 клас, Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №1) – з обслуговуючої праці; Андрій Томчук (8 клас, Васьковецька ЗОШ І-ІІ ст.) – з технічної праці; Юліана Костюк (9 клас, Бірківська ЗОШ І-ІІ ст.) – з образотворчого мистецтва.

Особливі слова вдячності хочеться висловити вчителям: Л.Ю. Калущ (Шумський ліцей), С.М. Шимків (Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №2), Л.Ф. Колесник (Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №1), І.Б. Годі (Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №2), І.М. Манзюк (Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №2), Н.В. Кучер (Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №2), Л.М. Колесник (В.Дедеркальська ЗОШ І-ІІІ ст.), К.В. Липці (Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №1), В.С. Каменева (Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №1), О.І. Омельчук (Васьковецька ЗОШ І-ІІ ст.), М.Є. Яремчук (Бірківська ЗОШ І-ІІ ст.), О.П. Шимків (Шумська ЗОШ І-ІІІ ст. №2).

Любов ТЕРНЮК,
методист райметодкабінету відділу з питань освіти РДА.

До 65-річчя визволення Шумщини від німецько-фашистських загарбників

Трагічна сторінка краю

Трагічною сторінкою в історії Шумщини була Друга Світова війна. 22 червня 1941 року гітлерівська Німеччина напала на Радянський Союз, до складу якого на той час входила Україна. Початок війни був несприятливим для СРСР. Бомбардуєчи мости, залізничні вузли, знищуючи склади боєприпасів, пального і продовольства прикордонної зони, німецькі війська забезпечили собі значну перевагу.

Наприкінці червня 1941 року фронт установився на території Кременецького району. Тут, в районі „Броди-Кременець-Дубно”, відбулася одна з найбільших танкових битв початку Великої Вітчизняної війни. Дивізії генерала фон Клейста мали завдання прорвати лінію оборони Червоної Армії, вклинитись у глибокий тил і дійти до Житомира, щоб створити плацдарм для захоплення Києва.

Лінія фронту тяглася вздовж річки Іква. Оборону на підступах до Кременця тримали бійці 14 кавалерійської дивізії генерала Крюченкіна. Але вони не могли протистояти моторизованим частинам ворога. Вже другого липня німецькі війська заволоділи Кременцем, а третього липня – Шумськом.

Настали чорні дні для трилітньої фаши-

стської окупації краю. Був встановлений, так званий, „новий порядок” нацистів, суть якого полягала у знищенні місцевого населення за планом „ОСТ”; ліквідації „неповноцінного” (слов'янського, єврейського) населення; вивезенні молодих людей на примусові роботи до Німеччини.

Так, на території України було створено 50 гетто, 180 концентраційних таборів, 280 місць масового знищення людей, такі як – Биківня, Бабин Яр та інші.

У березні 1942 року створено гетто у Шумську, а в серпні цього ж року в урочищі „Жолоб” страчено 2432 мирні жителі єврейської національності. З району на час німецької окупації на примусові роботи до Німеччини вивезено 2332 чоловіки.

За роки окупації фашисти вбили 4221 мирного жителя Шумщини. Розстріляні повсюдно на площі у Шумську сім'ї шумчан: Калінчуків, Супінських, Шишковських.

Фашисти завдали Шумську і краєві величезних збитків: спалено 2960 будинків, 918 господарських будівель, 9 сіл, серед них – Котлярівка, Пікульське, Гутисько, Забара та інші.

(Далі буде).

За матеріалами районного краєзнавчого музею.

Край села, біля церкви...

Бою за визволення частинами Радянської Армії рідного села Темногайці Шумського району від німецько-фашистської окупації, який тривав 3 березня 1944 року, свідком якого був сам автор, присвячую.

Край села, біля церкви,
Ревіли гармати.
А як тільки замовкли,
Пішли в наступ солдати.
„Ур-ра-а!” – прокотилось
По селу, в долині,
Я чув його добре,
Не забув донині.
Бійці залягали
І знов піднімались –
Фашисти по них
Невпинно стріляли.
Один танк підбитий,
А другий підходить.
Та гранати бійців
Йому шлях загородять.
У повітрі кулі
Свищать, не зважають,
А доки так буде,
То ніхто не знає.
У бою солдати

„Язика” піймали,
Ведуть попід руки,
Бо він вже кульгає.
Русяве волосся
І бліде лице,
А з його коліна
В чобіт кров тече.
Питає солдатів,
Чи життя дарують.
– Заведь у санбат,
Там проперують.
Через мить додали:
– Будеш жити, юначе,
За тобою вдома
Вся родина плаче.
Бій триває цілий день,
Люди в льохах сиділи,
Над селом стояв дим –
Іхні хати горіли.
Тринадцять бранців
Фашисти схопили,

Лише через рік їх
З полону звільнили.
А бранець Микита
З неволі тікав,
Від кулі займанця
Він мертвим упав.
А бранець Німуха
З гурту не тікав,
Та десь на чужині
Безвісти пропав.
В калюжах кров стояла
На талому снігу,
Солдати, ніби лежали,
Що впали у бою.
Я шапку зняв, ідуци,
Від жаху весь тремтів,
Солдати, ніби спали,
Солдати двох фронтів.
На пазорбах німці
Вурили окопи,
Та сидіти у них

Довелось лиш трохи.
Як на полі бою
Ще тільки світало,
То ворожі сили
З ганьбою тікали.
Через Цеценівку,
До битого шляху
Тікали чужинці,
Мабуть, з переляку.
В Кременець спішили,
Щоб там заховатись,
Довелось зайдам
До лігва чвалати.
Недругам слід знати
Правило сдине:
Хто з мечем прийде до нас,
Від меча й загине!

Олексій АНТОНЮК,
ветеран праці, учасник
Великої Вітчизняної війни,
м.Шумськ.

Відлуння Афганістану

Війна болить в моїй душі

Афганістан... Країна високих гір, глибоких ущелин і піску. Скільки болючих спогадів виникає в уяві багатьох українців лиш при згадці про цю країну. В їх уяві ця назва асоціюється з людськими стражданнями, слізьми і смертю. Безглузда афганська війна, що забрала життя самого цвіту нашої держави – молодих юнаків. А ще більше скалічених, поламаних душ тих, хто вижив і повернувся до рідного дому.

Двадцять років минуло відтоді, і хотілось б забути все це, як страшний сон. Але ми не повинні цього забувати. Нехай Афганістан стане гірким уроком для майбутніх поколінь.

Про все це можна було почути на вчорішній зустрічі, присвяченій 20-й річниці виведення військ з республіки Афганістан, що відбувся у клубі с.Цеценівка, – організований завідувачою клубом Нелею Товканюк.

На вечір були запрошені військовий пенсіонер, прапорщик Іван Пелешок та капітан МВС Володимир Григор'єв.

Іван Миколайович був військовим, і в Афганістан потрапив раніше за інших. Вирушаючи у відрядження до мирної держави, навіть не підозрював, що потрапить на війну. Довгих два роки і три місяці довелося йому бути у цьому пеклі. Приїжджала і деякий час була поряд із ним його дружина, теж військова. Зараз її, на жаль, немає серед живих. За свої заслуги Іван Миколайович нагороджений медалями „Від дружнього афганського народу” та „За бойові заслуги”.

Володимир Григор'єв потрапив в Афганістан значно пізніше, у 1984 році, коли був призваний на дійсну військову службу. В Афганістані він був кулеметником і супроводжував колони до Кабулу. Не раз дивився смерті у вічі, не раз на його очах гинули товариші, але він вижив і повернувся. Зараз він – начальник карного розшуку Шумського РВ УМВС У. Нещодавно Володимир Андрійович отримав нагороду: „Почесний знак” МВС України.

На зустріч з односельчанами-афганцями зібралось багато молоді. І не тільки з Цеценівки, були в клубі юнаки і дівчата з Соснівки, Тетиліковець, Людшич, Проникливі слова ведучих Наталії Товканюк та Аліни Терещук зворушували серця молоді, вірші, що читали Іванна Чугалінська та Ірина Лесик, западали в душу. Музичний супровід вечора організував гурт у складі Ігоря Козака та Віктора і Романа Слободянюків. Із завмиранням у серцях слухали присутні пісні у виконанні Людмили Балагуди та Світлани Каліжук. Ірина Присяжнюк, Світлана Каліжук та Тетяна Лівар подарували усім танець.

До свята також була організована книжкова полицка: „Біль і пам'ять... Афганістан”.

У кінці вечора воїнам-афганцям подякували за участь і вручили невеличкі пам'ятні подарунки та гвоздики.

Світлана БАЛАГУДА,
завідувача бібліотекою с.Цеценівка.

Слова потрібно вибирати...

Дорога редакція газети „Новини Шумщини”, дозвольте мені зробити невеличкий відгук на статтю „Відлуння Афганістану”.

Почну з афіші. Концертна програма для учасників бойових дій на території інших держав, але ж це день виведення військ із Афганістану. Так, як я сестра воїна-афганця Василя Володимировича Радчука, мене обурили такі слова в статті «...20-річчя виведення обмеженого контингенту радянських військ». Скажіть мені, будь ласка, як це розуміти – обмеженого контингенту. Там, перш за все, були діти наших українських матерів, скажіть, будь ласка, як їм читати ці слова, це їм ще один удар на психіку, яка без цього в них підірвана.

Кажуть, що це була помилкова війна. Це хто там не був, а хто був, то на свої очі бачив смерть. На той час, коли діти батьків „нормального” контингенту служили в нормальних військах.

Голова РОУСВА В.І.Мирончук вручав активістам районної спілки воїнів-афганців нагороди організації.

Виходить, активісти – воїни-афганці, а інші – обмежений контингент. Мій брат привіз із цієї війни дві нагороди: одна – медаль „За відвагу”, а друга – „За бойові дії”. Він заслужив їх там на місці бою. Йому приїшлося на своїй бойовій машині – «бетеєрі» – вивезти хлопців із полону на свій страх і ризик.

Коли його забрали в Дагестан, в місто Махачкала, в «учебку», наша сім'я здогадалась, куди брату прийде хати на службу. Мама собі місця не знаходила від цієї звістки, тому вирішила їхати до нього в Дагестан, щоб подивитися в сумні очі свого сина. І доля змішувалася над ним, він повернувся живим, із заслугами перед державою. Вася прослужив в Афгані 2 роки і переслужив 4 довгих місяці, оскільки не привозили заміну і звідти у відпустку не відпускали. Коли прийшов наказ їхати додому, сказали: «Зачекайте 2 дні, привезуть парадну форму», а літак, щоб летіти, вже був, і брат вирушив, в чому стояв.

Він приїхав додому, в своє рідне село Стіжок, не як молодий хлопець із армії, а як з війни. Вдома його чекали менший брат і чотири сестри з батьками.

Ганна ТРАЧУК,
сестра воїна-афганця,
м.Шумськ.

На знімку:
**Василь Радчук з матір'ю,
м.Махачкала, 1985р. (перед
відправкою в Афганістан).**

„СЬОГОДНІ ПАМ'ЯТЬ ЙДЕ ДО НАС”

Під такою назвою у районному Будинку культури відбувся захід, присвячений 65-й річниці визволення Шумщини від німецько-фашистських загарбників.

• **Лікар застерігає** •

РАК І ПЕРЕДРАКОВІ ЗАХВОРЮВАННЯ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

(Закінчення. Початок у №9 за 27.02.2009р.).

Рак молочної залози розвивається на фоні передпухлинних захворювань – мастопатії та фіброаденоми. Немалу роль відіграє травма молочної залози, зокрема, удар.

Розрізняють дифузну і вузловату форми мастопатії. Для дифузної характерне розростання тканин молочної залози. При цьому утворюються еластичні ущільнення із зернистою поверхнею і нечіткими межами. При промацуванні вони, як правило, болісні. Більшість жінок при цьому скаржаться на інтенсивний біль і відчуття розпирання в ділянці молочної залози перед настанням менструації. Інколи при дифузній мастопатії із соска виділяється рідина.

Після пологів, годування груддю, а також після нормалізації функції статевих органів у більшості хворих з дифузною формою мастопатії припиняється біль, розсмоктуються ущільнення в молочних залозах.

Вузловата форма мастопатії проявляється у вигляді поодиноких або множинних щільних вузлів, розташованих переважно у верхньо-зовнішніх квадрантах молочної залози. Перед менструацією вузли збільшуються, після неї – зменшуються. Пухлини краще визначаються у вертикальному положенні хворої.

До новоутворів молочної залози належать і кісти. Це – рухомі, округлої форми, еластичні пухлини з чіткими контурами, гладкою поверхнею. Вони не зв'язані з навколишніми тканинами. Інколи спостерігається виділення із соска.

Фіброаденома – доброякісна пухлина молочної залози. Це щільна, безболісна, рухлива пухлина округлої форми з гладенькою поверхнею і чіткими контурами. Інколи буває не одна, а декілька фіброаденом у одній або обох молочних залозах. Росте повільно, може досягти великих розмірів і деформувати молочну залозу.

Перебіг і прогноз передракових процесів і раку молочної залози у жінок різних вікових категорій далеко не однакові. Вони залежать від численних чинників, зокрема, будови тіла, характеру обмінних процесів та функцій багатьох органів та систем.

У групу ризику щодо захворювання на рак молочної залози входять жінки з пониженою функцією щитоподібної залози, кістою яйників, з ожирінням, хворі на цукровий діабет, гіпертонічну хворобу, а також з ознаками інтенсивного, передчасного старіння.

Запобігання виникненню раку молочної залози полягає у забезпеченні правильного режиму менструальної, статевої і дітородної функції. Найістотнішим щодо цього моментом є пологи і вигодовування дітей груддю до 12 місяців і довше. Згубно діють на організм жінки багаторазові аборті. Наступним етапом профілактики є своєчасне виявлення й лікування передпухлинних захворювань молочної залози. З цією метою медичні працівники фельдшерсько-акушерських пунктів зобов'язані, не рідше одного разу в рік, проводити огляди молочної залози у всіх жінок, починаючи з 15-річного віку.

Крім того, кожна жінка може сама регулярно проводити обстеження молочних залоз.

Самообстеження потрібно проводити щомісяця, через тиждень після закінчення менструації, коли молочні залози стають м'якими. При цьому самообстеження проводять поетапно. Спочатку оглядають білизну – чи немає в місцях доторкання з молочними залозами плям; потім сосок – чи немає почервоніння, висипу, лущення шкіри, чи не сплющений або втягнутий сосок. Також треба обережно стиснути сосок між пальцями, чи не виділяється з нього рідина.

Обов'язково слід уважно оглянути шкіру. Звичайно, шкіра молочної залози і пахвової ямки рівномірно забарвлена, еластична. При захворюванні вона набуває вигляду лимонної шкірки, інколи з'являється висипка, почервоніння тощо.

Щоб визначити, чи однакові молочні залози за формою і розмірами, чи на одному рівні вони розташовані, чи немає якихось деформацій, треба уважно перед дзеркалом оглянути себе до пояса. Зміну форми молочної залози легше помітити, якщо повільно повертатись перед дзеркалом, то в один, то в інший бік. Після цього слід закласти руки за голову і подивитись, чи не змінилась форма молочних залоз.

Наступний етап – пальпація. Промацувати краще спочатку стоячи, а потім лежачи на спині на твердій канапі. При промацуванні лівої молочної залози під ліву лопатку підкладають валик і ліву руку витягують вздовж тулуба. Потім кінчиками пальців правої руки обережно обмацують ліву молочну залозу у напрямку від соска до країв. Тоді переходять на пахвову ділянку. В такий же спосіб обстежують і праву молочну залозу.

Виявлені зміни в молочній залозі у більшості випадків не є ознаками злоякісної пухлини. Проте це може визначити тільки лікар. Ні в якому разі не можна займатися самолікуванням.

Профілактичні огляди сприяють ранньому виявленню захворювань молочних залоз. А своєчасне виявлення пухлини молочної залози є запорукою успішного лікування.

Богдан ШУНЕВИЧ, лікар-онколог.

Завітайте у магазин "МАЙСТЕР"

Широкий асортимент товарів, найнижчі ціни.

Магазин "МАЙСТЕР"

працює на ринковій площі м.Шумськ щоденно, крім суботи, з 8.00 до 16.00, а в неділю – з 7.00 до 14.00.

Тел.:

8-098-869-00-08, 8-097-019-00-46.

Продаю

земельну ділянку та напівпідвальне приміщення в стадії будівництва, перекрите плитами, по вул.Котляревського в м.Шумськ (біля озера). Ціна договірна.
Тел.: 8-068-56-91-786.

Візи шенген: Італія, Іспанія, Греція, Польща.

Швидко.

Тел.: 8-098-317-47-59.

До уваги акціонерів!

ВАТ «Шумська районна друкарня» повідомляє,

що чергові загальні збори акціонерів відбудуться **24 квітня 2009 року о 12 год.** за адресою: **м.Шумськ, вул.Українська, 36, (приміщення друкарні).** Реєстрація учасників – з **11.00 до 11.45.**

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2008 рік, затвердження звіту і балансу та основні напрямки діяльності товариства на 2009 рік.
2. Звіт наглядової ради.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Затвердження річного звіту і балансу фінансової діяльності товариства за 2008 рік.
5. Затвердження порядку розподілу прибутків за 2008 рік (покриття збитків минулих років).

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

ДЗ "Шумська райсанепідемстанція" висловлює щире співчуття медичному статистику Ганні Михайлівні Столярчук з приводу передчасної смерті її чоловіка.

Колектив працівників Залісцівського НВК висловлює щире співчуття сім'ям Демчуків, Колесників та Красовських з приводу важкої втрати – смерті матері та бабусі

Софії Митрофанівни Демчук.

Колектив Шумської школи мистецтв висловлює щире співчуття Олені Вікторівні Торкіт з приводу смерті батька –

Віктора Степановича Столярчука.

Колектив працівників районного інформаційного центру "Новини Шумщини" висловлює щире співчуття члену Національної спілки журналістів України Ігорю Андрійовичу Фарині з приводу тяжкої втрати – смерті матері.

Шумська районна рада висловлює співчуття секретарю Рошманівської сільської ради Ніні Ульянівні Гайдук з приводу смерті її матері.

Колектив працівників та депутатів Рошманівської сільської ради глибоко співчують секретарю сільської ради Ніні Ульянівні Гайдук та депутату Івану Мефодійовичу Гайдук з приводу смерті їх мамі.

Педагогічний колектив Болохівської ЗОШ І-ІІ ст. висловлює щире співчуття вчительці Нонні Іванівні Анін з приводу важкої втрати – смерті матері **Ганні Андріївни Яремчук.**

КУПЛЮ у населення та сільгосп-підприємств

ВРХ та коні.

Оплата – в день здавання.

Тел.:

57-3-07, 8-067-89-41-485, с.Кутянка, Дмитро Іванович Вознюк.

Продаю

трикімнатну квартиру в м.Шумськ.
Тел.: 8-066-387-26-35.

Куплю

причіп до легкового автомобіля, б/к, за помірну ціну, з документами. Технічний стан значення немає.
Тел.: 3-11-32, 8-067-92-96-138.

Продаю

воза на гумовому ходу. **Тел.:** 57-8-20, 8-096-825-17-32 (Вітя).

Продаю

половину будинку в с.Рошманів, вул.Острівського, 14, половину хліва і половину погребя, у дворі – підведені вода, газ.
Тел.: 8-096-382-10-50, 8-095-871-09-29.

ВАТ "Шумський маслозавод"

потрібні на роботу:
– маслороби;
– виробники казеїну;
– виробники кисломолочного сиру;
– вантажники.
Оплата праці – відрядно-преміальна.

Вважати недійсним

забулене свідоцтво про право особистої власності на житловий будинок, видане, згідно з рішенням виконкому Шумської районної ради за №211 від 18.10.1990р. на ім'я Марії Петрівни Шергей.

Продаю

житловий будинок по вул.І.Франка у м.Шумськ, з усіма зручностями.
Тел.: 8-097-569-01-48.

Куплю

балони газу, б/к, арматуру (д.12/14), кругляк або квадрат.
Тел.: 8-098-073-03-90.

Продаю

щербинь на замовлення (можлива доставка); **токарний верстат.** Послуги автомобілем (10-20 т).
Тел.: 8-067-901-54-68.

Оцифрую

старі фото з альбомів на диск.
Тел.: 8-097-001-55-33.

РОЗДІЛИЛИ НАШЕ ГОРЕ

Горе чорним крилом накрило нашу родину – відійшла у вічність дорога нам людина – **Віктор Степанович СТОЛЯРЧУК.**

Словами не передати той біль, який оповив наше серце, той смуток, який поселився у хаті. У важкі хвилини до нас прийшли добрі, щирі, милосердні люди, підтримали нас, допомогли. За підтримку висловлюємо щире подяку лікарю Шумської ЦРЛ Ірині Юрївні Ковалик, сім'ям Володимира і Анатолія Столярчуків, сватам Максимчукам, колективу Шумської школи мистецтв, райсанепідемстанції, сусідам, близьким, друзям, Тетяні Попик, отцю Михайлу, хору.

Нехай вам, добрі люди, Бог посилає благодать, міцне здоров'я і відвертає від ваших осель біду.
Сумуючі – рідні.

Річниця світлої пам'яті

Олександра Петровича БЕЗУШКА

(17.04.1952р.-06.03.2008р.).

Минає рік, як Тебе уже немає, а біль утрати так і не згасає. Тебе не стало, рідненький, і життя загубилося у невимовному жалю і скорботі. Дуже рано згасла Твоя життєва свічка, не дозволивши завершити багато справ, не судилося здійснитися усім мріям і надіям. Нам усім не вистачає Твого мудрого слова, батьківської поради, підтримки. Ти міг ще жити, за всіх радіти, онуків ростити, але не в силах наших це було змінити.

Нехай наші гіркі сльози не тривожать Твого вічного сну, земля буде пухом, а Господь нехай оселить Твою душу у Царстві Небесному. Мир і спокій ширій і добрій Твоїй душі. Усі, хто знав і пам'ятав дорогу нам людину – Олександра Петровича Безушка – згадайте і помоліться у цей день.

Сумуючі – дружина, діти, онуки, рідні.

Колектив працівників Васьковецької ЗОШ І-ІІ ст. висловлює щире співчуття вчителям-пенсіонерам – Марії Олексіївні Чудак, Надії Андріївні Ткачук, Ярославу Олексійовичу Ткачуку – з приводу смерті їх батька **Олексія Антоновича Ткачука.**

НОВИНИ ШУМЩИНИ

– видання районного інформаційного центру.

Засновники:

районна державна адміністрація,
районна рада,
міська рада, трудовий колектив.

Висловлені авторами думки можуть не співпадати з позицією редакції. За достовірність фактів відповідає автор публікації. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець. Редакція залишає за собою право редагувати текст. Рукописи не рецензуємо і не повертаємо.

Реєстраційне свідоцтво ТР №305
Передплатний індекс 68196

Тираж 3190

Головний редактор
Галина КИРИЧУК.

Журналісти:

**Володимир ГАВРИЛЮК
Алла ОМЕЛЬЧУК
Мар'яна ПАРАЩИНЕЦЬ
Оксана ПИНДЮРА**

**Набір: Тетяна КУЛІШ.
Фото: Аркадій БОЯРСЬКИЙ.**

Черговий – **В.ГАВРИЛЮК.**

Листіть Заходьте

Газета набрана і зверстана в інформаційному центрі "Новини Шумщини", віддрукована у ВАТ "Шумська районна друкарня".

Наша адреса:

**47100, м. Шумськ,
вул. Українська, 47**
E-mail: shumsk_n@ukr.net

Телефонуйте:
2-12-43, 2-16-78.